

Eiropas Parlaments vēlas straujāku harmonizēta transfertcenu regulējuma ieviešanu 3/15/24

Vecākais projektu vadītājs transfertcenu nodaļā, PwC Latvija
Andis Vītols

Vecākā projektu vadītāja transfertcenu nodaļā, PwC Latvija
Zane Smutova

Šā gada 22. februārī Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetārā komiteja ("ECON") publicēja ziņojuma projektu, kurā ietverti priekšlikumi attiecībā uz Eiropas Komisijas (EK) izstrādāto transfertcenu (TC) direktīvas projektu. ECON ziņojuma projekts kopumā atbalsta EK ierosinājumu saskaņot TC prasības ES ietvaros, tomēr tajā ir ieteikti vairāki būtiski grozījumi. Šajā rakstā – par ECON piedāvātajiem grozījumiem, kas varētu ietekmēt arī TC prasības Latvijā.

Ieskats

TC direktīvas galvenie mērķi ir:

- palielināt nodokļu noteiktību;
- samazināt ar TC dokumentācijas sagatavošanu saistītās izmaksas;
- samazināt nodokļu dubultās uzlikšanas risku.

Pašlaik ES dalībvalstīm ir liela rīcības brīvība, interpretējot un piemērojot ESAO TC vadlīniju rekomendācijas, kas rada nodokļu šķēršļus un riskus uzņēmumiem. TC direktīvai ir vēl viens būtisks mērķis, proti:

- saskaņot TC prasības, iekļaujot ES tiesību aktos nesaistītu personu darījuma principa definīciju un precizējot ESAO TC vadlīniju lomu.

Lai gan kopumā ECON piekrīt TC direktīvas projekta versijai, tā piedāvā veikt konkrētus grozījumus TC direktīvā, kas varētu ietekmēt TC dokumentācijas sagatavošanas prasības.

Dinamiska atsauce uz ESAO TC vadlīnijām

ECON ziņojuma projektā ierosināts vienkāršot TC direktīvu un ciešāk saskaņot to ar jaunākajām ESAO TC vadlīnijām, nevis atsaukties uz 2022. gada versiju, kā tas bija paredzēts TC direktīvā. Proti, ziņojuma projektā ierosināts:

- izņemt normas, kas attiecas uz saistītu personu definīciju;
- svītrot TC noteikšanas metožu aprakstus un izvēles kritērijus, uzskatot, ka tie nav pietiekami precīzi un pamatoti.

ECON ir arī norādījusi, ka vienaspusējas metodes (piemēram, tālākpārdošanas cenu metode, izmaksu pieskaitīšanas metode, darījumu tīrās peļņas metode) nav uzskatāmas par uzticamām, ja katrs darījuma dalībnieks veic unikālus un vērtīgus ieguldījumus konkrētajā darījumā, vai ja dalībnieki veic ļoti integrētas darbības. Šādā gadījumā vispiemērotākā metode būtu peļņas sadalīšanas metode, jo neatkarīgi dalībnieki, iespējams, noteiktu darījuma cenu proporcionāli savām ieguldījumu daļām.

Papildus minētajam, ECON ierosina dzēst nesaistītu personu darījuma principam atbilstoša diapazona (tirgus intervāla) definīciju, kas paredzēja salīdzinoši stingru pieeju, nosakot šo intervālu no apakšējās līdz augšējai kvartilei.

Lai nodrošinātu TC direktīvas atbilstību un spēju mainīties līdzīgi laikiem, ECON ierosina nodrošināt dinamisku atsauci, lai tādas definīcijas kā nesaistītu personu, tirgus intervāla un TC noteikšanas metožu definīcija tiktu dalībvalstīs piemērotas saskaņā ar pašu jaunāko ESAO TC vadlīniju versiju.

TC direktīvas piemērošanas datums

ECON ziņojuma projektā ierosināts, ka TC direktīvas noteikumiem būtu jāstājas spēkā jau 2025. gada 1. janvārī. Dalībvalstīm būtu jātransponē direktīva vietējos tiesību aktos līdz 2024. gada 31. decembrim – gadu agrāk, nekā ierosināja EK.

Norieta klauzula

ECON ziņojuma projektā ir iekļauta arī norieta klauzula (*sunset clause*), kas paredz TC direktīvas pakāpenisku izbeigšanu no 2035. gada 1. janvāra starptautiskām uzņēmumu grupām, uz kurām attiecas BEFIT,¹ un no 2040. gada 1. janvāra – pārējām starptautiskām uzņēmumu grupām, kas darbojas ES, izņemot par darījumiem ar saistītām personām trešās valstīs. Šajā sakarā ziņojuma projektā norādīts, ka ilgtermiņā peļņas sadale un nodokļu samaksa starp jurisdikcijām būtu jāveic, ieviešot grupas mēroga konsolidāciju un peļņas sadali uz aprēķina pamata, lai godīgi sadalītu peļņu starp valstīm un atzītu starptautisku uzņēmumu darbības realitāti.

ECON ziņojuma projekts ir nodots balsošanai, kurā tiks pārstāvēts Eiropas Parlamenta viedoklis par TC direktīvu (plānotais plenārsēdes datums ir 2024. gada 10. aprīlis). Tomēr ir svarīgi norādīt, ka Eiropas Parlamenta viedoklis nav saistošs ES Padomei, proti, 27 dalībvalstīm būs jāvienojas par TC direktīvas galīgo redakciju.

---

¹ Padomes direktīva par uzņēmējdarbību Eiropā: ienākuma nodokļa sistēma